

»Mladi za napredek Maribora 2019«

36. srečanje

TWIRLING – SIMFONIJA BALETA, PLESA IN GIMNASTIKE S PALICO

Raziskovalno področje: ŠPORT

Raziskovalna naloga

Avtor: MANCA ČUJEŠ

Mentor: MOJCA KRAJNČIČ RIHTARIČ

Šola: OŠ FRANCA ROZMANA-STANETA MARIBOR

Število točk: 127

Mesto: 5

Priznanje: bronasto

Maribor, februar 2019

»Mladi za napredek Maribora 2019«

36. srečanje

TWIRLING – SIMFONIJA BALETA, PLESA IN GIMNASTIKE S PALICO

Raziskovalno področje: ŠPORT

Raziskovalna naloga

Maribor, februar 2019

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	7
2	CILJI NALOGE IN HIPOTEZE	8
2.1	Hipoteze	8
3	ZGODOVINA TWIRLINGA	9
3.1	Twirling – definicija pojma	9
3.2	Zgodovina twirlinga	10
3.3	Twirling kot šport v svetu	10
3.4	Razvoj twirlinga v Sloveniji	10
4	PRIMERJAVA TWIRLING - MAŽORETKE	11
4.1	Twirling	11
4.2	Mažoretke	13
4.3	Razlike med twirlingom in mažoretkami	13
5	METODE POUČEVANJA TWIRLINGA	16
6	TWIRLING V OSNOVNIH ŠOLAH	18
6.1	Motiviranost za šport	18
6.2	Uporabnost twirlinga glede na učni načrt šole	19
7	METODOLOGIJA RAZISKOVANJA	20
8	ANALIZA REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA	22
9	RAZPRAVA	33
10	DRUŽBENA ODGOVORNOST	36
11	ZAKLJUČEK	37

12	PRILOGA.....	38
13	VIRI IN LITERATURA	41

KAZALO SLIK

Slika 1: Prvine v twirlingu	12
Slika 2: Tekmovalka v twirlingu	14
Slika 3: Mažoretka s palico	14
Slika 4: Mažoretke s pom-pomi	15

KAZALO PREGLEDNIC

Preglednica 1: Primerjava med twirlingom in mažoretkami.....	13
Preglednica 2: Anketiranci glede na vrsto športa.	24

KAZALO GRAFOV

Grafikon 1: Anketiranci po spolu.....	22
Grafikon 2: Anketiranci glede na kraj bivanja.	23
Grafikon 3: Anketiranci glede na vrsto športa.	25
Grafikon 4: Delež otrok iz Mb, ki se ne ukvarjajo z nobenim športom.....	26
Grafikon 5: Delež otrok iz okolice Mb, ki se ne ukvarjajo z nobenim športom.	26
Grafikon 6: Prepoznavnost twirlinga med učenci.....	27
Grafikon 7: Na kaj pomisliš ob besedi twirling.	28
Grafikon 8: Kateri pripomoček misliš, da se uporablja pri twirlingu.	29
Grafikon 9: Poznaš razliko med twirlingom in mažoretkami.	30
Grafikon 10: Ali v twirlingu tekmujejo tudi moški.....	31
Grafikon 11: Bi rad spoznal twirling v šoli.....	32
Grafikon 12: Prepoznavnost twirlinga med učenci v estetskih športih.	33
Grafikon 13: Prepoznavnost twirlinga med učenci v drugih športih.....	34

POVZETEK

Twirling je ena izmed najnovejših športnih panog. Je polistrukturni konvencionalni šport, ki vsebuje estetsko oblikovane in koreografsko postavljene aciklične strukture gibanja s twirling palico (Kašček, A., 2011).

Namen raziskovalne naloge je ugotoviti, kakšna je prepoznavnost twirlinga med učenci zadnje triade osnovnih šol v Mariboru in njeni okolici ter možnosti vključitve twirlinga v šolski prostor.

Raziskavo sem opravila z anketnimi vprašalniki, vprašanja so bila zaprtega tipa. Rezultati so nam pokazali, da je prepoznavnost twirlinga pri dekletih večja kot pri fantih, ter pri učencih, ki se ukvarjajo z estetskimi športi. Iz analize rezultatov ankete sem ugotovila, da je twirling popularnejši in bolj prepoznaven v okolici Maribora kot v samem mestnem središču. Kljub temu, da je twirling med učenci poznan, ga velika večina še zmeraj enači z mažoretkami.

ZAHVALA

Najprej se iskreno zahvaljujem učiteljici predmeta šport za strokovno pomoč in razumevanje. Še posebej se ji zahvaljujem za trud in namen približati in vključiti v rekreacijo in športno aktivnost čim več učencev, jim rekreacijo in šport približati na čim prijetnejši način in jih vzpodbuditi k redni rekreaciji.

Zahvalila bi se tudi staršema, ki sta med podpirala in mi bila v veliko oporo in pomoč, predvsem pri izdelavi grafov in pri uporabi programov Word in Excel, saj je to presegalo moj nivo znanja na tem področju.

Posebna zahvala Lani Žabčič za opravljen intervju in napotke ter pojasnila v zvezi z metodo poučevanja twirlinga. Zelo sem vesela, da sem imela možnost spoznati trenerko in tekmovalko svetovnega kova s te perspektive.

Ne nazadnje zahvala vsem učenkam in učencem, ki so sodelovali v izpolnjevanju anketnih vprašalnikov, saj brez njihovega sodelovanja ne bi mogla izpeljati zastavljenih ciljev. Seveda gre zahvala tudi njihovim učiteljem – za dobro voljo in pripravljenost si vzeti čas za izvedbo ankete na posamezni šoli in mi na ta način omogočiti izdelavo naloge.

1 UVOD

Raziskovalne naloge na temo prepoznavnosti twirlinga med učenci zadnje triade v Osnovnih šolah sem se lotila predvsem zaradi lastnih izkušenj s twirlingom. Sama že več kot štiri leta redno treniram in aktivno tekmujem v twirlingu in opažam, da v večini primerov, ko nanese pogovor na temo, kaj treniram, vedno znova in znova pojasnujem, kaj twirling sploh je. Velika večina ljudi o tem športu ve razmeroma malo, za njega prvič sliši ali pa ga preprosto zamenjuje z mažoretkami ali curlingom (moštveni šport podoben balinanju z razliko, da se ga igra na ledu s težkimi nabrušenimi kamni).

V Sloveniji sta registrirani kar dve zvezi, in sicer Twirling zveza Slovenije (TZS), v katero je včlanjenih 28 klubov, Mažoretna in twirling zveza Slovenije (MTZS), v katero je včlanjenih 18 klubov.

Pod okriljem TZS bo letos na sporedu že 22. državno prvenstvo, medtem ko bo pod okriljem MTZS letos potekalo 19. državno prvenstvo.

Glede na to, da twirling v obliki organiziranega športa obstaja v povprečju že 20 let, ne moremo govoriti o neki novi športni panogi pri nas, je pa dejstvo, da gre za šport, ki je na žalost premalo znan širši množici oziroma je poznan več ali manj zgolj tistim, ki ga trenirajo ali so na kakršnikoli način povezani z njim.

Kot aktivna tekmovalka in na osnovi lastnih opažanj in zaznav menim, da je to zelo zanimiv, razgiban, vsestranski šport, ki v osnovi ne zahteva velikih materialnih vložkov, ponuja pa istočasno udejstvovanje tako v glasbi, ritmiki, akrobatiki, gimnastiki, spretnosti. Z malo dobre volje in angažiranosti bi ga zlahka izvajali pri urah športne vzgoje kot popestritev. To je šport, primeren za dečke in deklice, visoke in nizke, ne glede na postavo, osebe, ki imajo rade glasbo, ples, gibanje, lepe drese ... vsem, ki si želijo malce gibanja na drugačen način.

2 CILJI NALOGE IN HIPOTEZE

Namen naloge je bil ugotoviti, kakšna je dejanska prepoznavnost twirlinga med učenci zadnje triade osnovnih šol v Mariboru in v okolici Maribora, ter opraviti primerjavo prepoznavnosti med t. i. mestnimi in izven mestnimi šolami.

V empiričnem delu sem si zadala več ciljev, in sicer s pomočjo anketnih vprašalnikov ugotoviti:

- koliko učencev je že kdaj zasledilo twirling,
- ali je prepoznavnost twirlinga večja med učenci ali učenkami,
- kje je prepoznavnost twirlinga večja – v mestu ali v njegovi okolici,
- ali je prepoznavnost twirlinga večja med učenci, ki se ukvarjajo z estetskimi športi,
- s čim učenci povezujejo twirling,
- koliko učencev prepozna pripomoček, ki se uporablja pri twirlingu,
- ali učenci poznajo razliko med twirlingom in mažoretkami in ali jo znajo pojasniti,
- koliko učencev meni, da je twirling šport za oba spola.

2.1 Hipoteze

Na osnovi ciljev naloge sem postavila naslednje hipoteze:

H1: Twirling pozna več deklet kot fantov.

H2: Prepoznavnost twirlinga je večja med učenci, ki se ukvarjajo z estetskimi športi.

H3: Prepoznavnost twirlinga je v okolici Maribora večja, kot v Mariboru.

H4: Večina učencev ne prepozna razlike med twirlingom in mažoretkami.

3 ZGODOVINA TWIRLINGA

3.1 Twirling – definicija pojma

Na začetku poskusimo razložiti pojem twirling. Kot mnogo drugih tujk v našem vsakdanu tudi ta izhaja iz angleščine.

PONS (spletni slovar) nam kot prevod besede twirl ponuja spodaj prikazane prevode.

I . twirl [twɜːl] GLAG nepreh.	
☐ Prikaži razpredelnico z glagolom	
↵ twirl	vrteni se [<i>perf</i> zavrteti se]
↵ twirl	vrtnčiti se [<i>perf</i> zavrtinčiti se]
II . twirl [twɜːl] GLAG preh.	
☐ Prikaži razpredelnico z glagolom	
↵ twirl	vrteni [<i>perf</i> zavrteti]
↵ (in dancing) to twirl sb	(za)sukati koga
III . twirl [twɜːl] SAMOST	
↵ twirl	vrtnec <i>m</i>
↵ twirl (in dancing)	vrtenje <i>n</i>
↵ twirl (in dancing)	sukanje <i>n</i>
↵ <i>give us a twirl</i>	zavrtite se

Vidimo, da že sama beseda twirling v prevodu pomeni v prevodu vrtenje (nekoga, nečesa, sukanje pri plesu ...). Torej si lahko pojem twirling razlagamo kot vrtenje tistega, ki to izvaja, kot vrtenje predmeta, ki ga uporablja za vrtenje, ali kot kombinacijo vrtenje obeh. V vsakem primeru je nekaj, povezano z vrtenjem. V primeru twirlinga kot športa je vrtenje prvenstveno povezano z vrtenjem palice.

Vrtenje je lahko tudi oblika manipulacije objektov, kjer se predmet zavrti z eno ali dvema rokama, s prsti ali z drugimi deli telesa. Vrtinčasta praksa manipulira predmet v krožnih ali blizu krožnih vzorcev (www.wikipedia.org)

3.2 Zgodovina twirlinga

Obstaja več razlag nastanka twirlinga, a v večini primerov gre zgolj za ugibanja oziroma domneve različnih avtorjev.

Ena izmed priljubljenih domnev je, da vrtenje palice izhaja iz navade mahanja s pisanimi zastavami, ki so jo prinesli Nizozemci ob priseljevanju v Pensilvanijo.

Druga domneva je, da je izvor twirlinga iz Azije, kjer so različna ljudstva vrtenje različnih predmetov uporabljala pri svojih obredih.

Vsem teorijam je skupno, da twirling izhaja iz vrtenja nekega predmeta in se je z leti preoblikoval v to, kar predstavlja danes (Kašček, A., 2011).

3.3 Twirling kot šport v svetu

Prva twirling zveza je bila ustanovljena leta 1947 v Ameriki pod imenom National Baton Twirling Asociation (NBTA). Tekmovalni twirling so razvijali in ga razvili v športno panogo v okviru United States Twirling Asociation (USTA), ki so jo ustanovili leta 1958 (Omerzu, A., 2010).

3.4 Razvoj twirlinga v Sloveniji

Sloveniji ga je v svoji izvirni obliki leta 1999 predstavila takratna predsednica Svetovne zveze twirlinga World Baton Twirling Federation (WBTF), gospa Sandi Weimmers. Najprej so elemente twirlinga v svoje koreografije vključevale mažoretne skupine, ki so bile takrat v Sloveniji zelo popularne, kasneje pa so se ustanovile twirling skupine. S pomočjo tujih strokovnjakov so se v Sloveniji izobrazili prvi trenerji in sodniki, Slovenija pa je leta 2003 postala članica WBTF. Leta 2005 so se slovenske tekmovalke prvič udeležile svetovnega pokala, najboljše rezultate, pa so dosegle leta 2009 na International Coup Avstralije s štirimi zlatimi in eno srebrno medaljo (Omerzu, A., 2010).

4 PRIMERJAVA TWIRLING-MAŽURETKE

4.1 Twirling

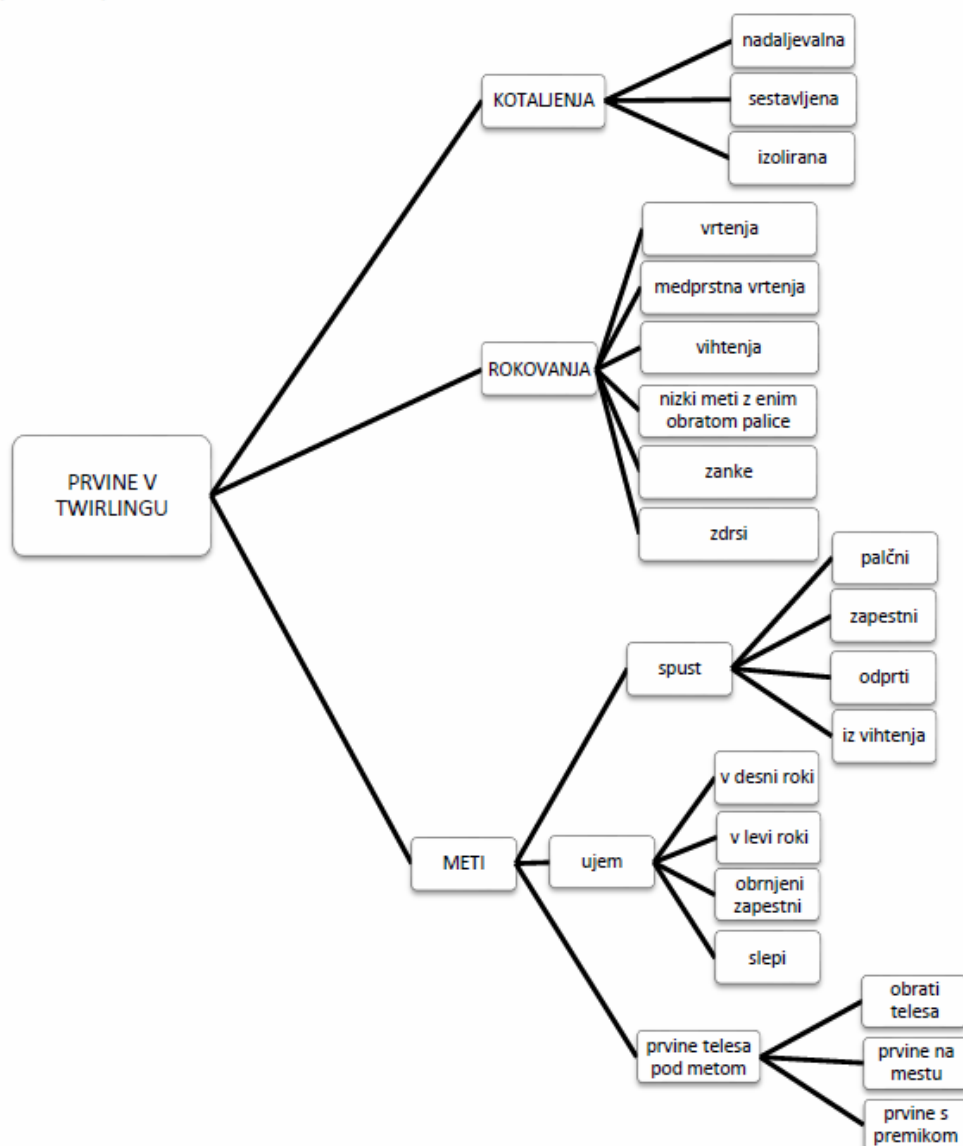
Najbolj prepoznaven in osnovni rekvizit, ki se pri twirlingu uporablja je palica (ena, dve ali tri). Z njo se izvaja različne tehnike vrtenja in metanja v zrak, za kar je potrebnih veliko vaje in spretnosti.

Palice so različnih dolžin, bistveno je, da se prilegajo človeku katere ne glede na njegovo velikost in višino. Izbira natančne velikosti palice je pomembna, prav tako izbira prave velikosti čevljev ali hlač. Pravilno velika palica je bolj zabavna za vrtenje in pomaga pri twirlerju (oseba, ki se ukvarja z vrtenjem palice oz. twirlingom) doseči več uspeha. Pomembno je, da se izbere pravilno dolžino palice za lažje rokovanje in za lep vizualni učinek. Palica, ki je predolga, se bo ujela na telo twirlerja in delovala neprijetno. Palica, ki je prekratka, bo ustvarila čuden videz in bo nerodna za rokovanje (www.twirplanet.com).

Pri twirlingu se uporabljajo tri osnovne prvine dela s palico, in sicer:

- kotaljenja,
- rokovanja
- in meti.

Vsaka posamezna prvina je v nadaljevanju razvita v več stopenj težavnosti, prijemov, metov, telesnih gibov ..., kar je razvidno iz spodnje slike.

Slika 1: Prvine v twirlingu (Kašček, A., 2011)

Poleg veščine vrtenja palice se pri twirlingu uporablja še elemente gimnastike, akrobatike, ritmike in izraznih gibov ob izbrani glasbi. Skupek vsega naštetega v različnih kombinacijah je športna disciplina twirling.

Zelo pomembno oziroma predpisano je tudi oblačilo – dres, ki je zelo podoben dresom drsalcev ali gimnastičarjev.

Dres je lahko enodelen v kombinaciji s krilom ali hlačami. Izrecno je prepovedan dvodelni dres, ki bi razkazoval med obema deloma razgaljeno kožo. Prepovedano je imeti pokrivalo oziroma kar koli, kar izstopa z glave, tudi lasje morajo biti speti v figo.

Posebna značilnost tekmovalnega dela pri twirlingu je tudi t. i. »music test«, ki določa, da morajo biti tekmovalci med tekmovanjem enako oblečeni in imeti isto glasbo kot na »music testu«.

4.2 Mažoretke

Mažoretke so poznane predvsem kot mična dekleta, predskupine na raznih športnih prireditvah ali ob nastopu godb na pihala, kjer s spretnostjo vrtenja palice in korakanja popestrijo vzdušje.

Za mažoretke velja, da uporabljajo kot rekvizit palico ali pom-pome, so oblečene v uniforme in korakajo, običajno ob spremljavi pihalnih orkestrrov. Ne izvajajo nobenih akrobacij, ves nastop temelji na korakanju in vrtenju palice. Prav tako so prepovedani razni dvigi (ali meti) tekmovalk ali tekmovalcev.

4.3 Razlike med twirlingom in mažoretkami

Osnovne značilnosti twirlinga in mažoretk podajamo v naslednji preglednici:

Preglednica 1: Primerjava med twirlingom in mažoretkami

	TWIRLING	MAŽORETKE
Palica	Da	da
drugi pripomočki	Ne	da
Dres	Da	ne
Uniforma	Ne	da
Klobuk	Ne	da
Ples	Da	da
Korakanje	Ne	da
Akrobatika	Da	ne
gimnastične prvine	Da	ne
Dvigi	Da	ne

Kategorije	Več	formacije/neformacije
ekipa moški/ženske	Da	ne
v športni dvorani	Da	da
tekmovanja na raznih prvenstvih	Da	da

Slika 2: Tekmovalka v twirlingu (splet, 22.1.2019)

Slika 3: Mažoretka s palico. (splet, 22.1.2019)

Slika 4: Mažoretke s pom-pomi. (splet, 22.1.2019)

5 METODE POUČEVANJA TWIRLINGA

Tudi v twirlingu se srečamo z različnimi načini in metodami treniranja, ki so zelo pomembne pri tem športu. Seveda mora trener zraven metod poučevanja/treniranja poznati in uporabljati tudi vzgojne metode. Vsak trener ima tudi svoje načine dela.

V nadaljevanju podajam opis načina dela trenerke in tekmovalke twirlinga Lane Žabčič.

»Na samem začetku še posebej pazim pri **pravilni vzgoji**, ki je v športu pomembna. Tukaj skušam v prvih letih treniranja športnike navaditi in spodbujati na pravilno vedenje oz. odnos do samega športnika, športa in tudi do mene kot trenerja. Športnike želim v začetku navaditi na pravočasen in reden prihod na trening, dobro urejenost med treningom – tukaj so še posebej pomembni speti lasje pri dekletih, športna oblačila in obutev.

Moje metode so odvisne od starosti, gibalnih izkušenj, predznanja s twirling palico in telesom.

Pri mojem delu uporabljam **metodo razlage**, ki je pomembna v začetni fazi motoričnega učenja, ko se športnik spoznava z osnovami twirling športa. Skušam razlagati tako, da me športnik razume in tudi sproti preverjam, ali me razume. Pri tej metodi športniku opišem osnovne značilnosti gibanja palice in telesa. Zraven razložim tudi kako se element, ki se ga učimo, imenuje, saj se mi zdi zelo pomembno, da športnik zna poimenovati različne elemente. Menim, da dobra razlaga veliko pripomore pri učenju novih elementov.

Najbolje je, da pri metodi razlage uporabimo tudi **metodo demonstracije**, saj ima potem metoda razlage boljši učinek. Pri tej metodi pazim, da jo opravim pravilno in kar se da nazorno. Skoraj zmeraj naprej demonstriram celotni element, nato pa posamezne dele gibanja oz. element po metodičnih korakih. Tukaj torej uporabljam tudi **analitično metodo**, kjer element oz. gibanje razdelim na posamezne dele in se učimo ter ponavljamo vsak del posebej. Pri tem pazim na pravilen vrstni red učenja posameznih delov. To metodo uporabljam predvsem pri bolj zapletenih gibanjih, kjer

je potrebno odpravljati napake. V twirling športu je veliko zapletenih gibanj oz. težjih elementov, zato ta način uporabljam velikokrat – večkrat na posameznem treningu.

Velikokrat se zgodi, da športnik zaradi poškodbe, bolezni in drugih razlogov ne more priti na trening. Takrat uporabim **ideomotorično metodo**, kjer športnik uporablja mentalno učenje. Največkrat to metodo uporabim pred tekmovanji za premagovanje stresa in pomiritvijo. Športnik si pri tej metodi predstavlja samega sebe v idealnem modelu izvajanja različnih elementov – največkrat koreografijo.

V twirling športu uporabljamo tudi dopolnilne **metode povezovanja**. To metodo uporabljamo predvsem za sam napredek pri pravilni tehniki palice in tehniki telesa ter motoriko. Tako skušam v trening vključiti različne vadbe, da bi izboljšala motorično sposobnost. Tukaj na primer uporabljam vaje za gibljivost, vaje za moč, vaje pri obratih, ki jih izvajamo pod palico itd. Še posebej pomembno pri tej metodi je, da elemente športnik izvaja tehnično pravilno, saj ne želimo, da se telo avtomatizira in izvaja elemente nepravilno, saj se z vsako ponovitvijo giba poveča zapis v motoričnem spominu in tako napake odpravljamo vedno težje. Zato menim, da je zelo pomembno, da ima trener dovolj strokovnega znanja in dovolj izkušenj, da čimprej odpravi napake, ki jih dela športnik. Napaki in pomanjkljivosti popravljam po vrstnem redu njihovega nastanka. Velikokrat na treningih uporabim tudi upočasnjene videoposnetke in njihove analize, saj so pri twirling športu elementi velikokrat hitri.

Na treningih skušam biti pozorna na vzroke napačnega gibanja. Teh je lahko več:

- napačna predstava/vizualizacija,
- pomanjkanje gibljivosti,
- pomanjkanje moči,
- pomanjkanje koordinacije.

Pri popravljanju napak skušam poudariti pomanjkljivosti, vendar pri tem ne smemo pozabiti na pozitivno mišljenje in sam napredek ter ustrezno pohvalo, saj menim, da to športnikom veliko pomeni« (Ustni vir: Lana Žabčič).

6 TWIRLING V OSNOVNIH ŠOLAH

6.1 Motiviranost za šport

Športna vadba postaja vedno bolj neformalna, mladostniki velikokrat izbirajo netradicionalne, individualne športne dejavnosti, s katerimi se odrasli ne ukvarjajo (deskanje na snegu, deskanje, rolanje), povečuje pa se tudi priljubljenost vadbe doma. Fantje izbirajo več ekipnih športnih iger, medtem ko imajo dekleta raje individualne športe, pri katerih je manj medsebojnih stikov in ki zahtevajo manjši obseg mišičnega naprežanja (Kovač, M., idr., 2007).

Twirling je po moji oceni eden motivacijsko primernejših športov za dekleta, pa tudi za fante. Po eni strani spodbuja estetiko in eleganco, vsebuje ples in zadovoljuje potrebo po gibanju. Šport je individualnega ali skupinskega značaja, torej daje možnost izbire. Po drugi strani pa je nekaj novega, netradicionalnega in omogoča svobodno gibanje in izražanje. Hkrati združuje več delčkov posameznih športov.

»Twirling je precej raznolik, primeren je za vsa dekleta in fante, ki imajo radi ples, gimnastiko, akrobatiko ter ritmično gimnastiko. Razlika je, da je v tem športu vsega po malem in je zato toliko bolj zanimiv, po drugi strani pa ni tako specifičen. Če vadeči akrobatike ne obvlada dovolj, mu še vedno ostane plesni del in se akrobatiki posveča le po svojih sposobnostih. Poleg vsega pa so glavna obveznost twirlinga prvine s palico, ki je izjemno zanimivo orodje. Narejena je tako, da je z njo mogoče izvajati veliko število različnih manipulacij.

Osnovni elementi s palico niso težki in se jih da naučiti. Ni potrebno, da si super talent, da se jih naučiš in tudi gracioznost ni pogojena s telesno težo, ki je pri drugih športih največkrat ovira. Znano je, da se s twirlingom ukvarjajo tudi dekleta z močnejšo postavo in so kljub temu uspešna. Poleg tega pa je twirling idealen tako za manjše kot za velike skupine. Koreografije so zanimive in primerne za različne šolske nastope«. (Kašček, A., 2011)

6.2 Uporabnost twirlinga glede na učni načrt šole

»Šolska športna vzgoja je nenehen proces bogatenja znanja, razvijanja sposobnosti in lastnosti ter pomembno sredstvo za oblikovanje osebnosti in odnosov med posamezniki. Zato si prizadevamo, da z izbranimi cilji, vsebinami, metodami in oblikami dela prispevamo k skladnemu biopsihosocialnemu razvoju mladega človeka, sprostitvi in kompenzaciji negativnih učinkov večurnega sedenja. Ob sprotni skrbi za zdrav razvoj ga vzgajamo in učimo, kako bo v vseh obdobjih življenja bogatil svoj prosti čas s športnimi vsebinami. Z zdravim načinom življenja bo tako lahko skrbel za dobro počutje, zdravje, vitalnost in življenjski optimizem« (Kovač in Novak, 2006).

V učnem načrtu za športno vzgojo so opredeljeni naslednji splošni cilji (Kovač in Novak, 2006):

- zadovoljitev otrokove prvinske potrebe po gibanju in igri,
- posamezniku prilagojen razvoj gibalnih in funkcionalnih sposobnosti,
- pridobivanje številnih in raznovrstnih športnih znanj ter
- čustveno in razumsko dojemanje športa.

V učnih načrtih že imamo gimnastiko, akrobatiko, ples ... Za popestritev dodamo še palico in spretnost vrtenja s prsti. Ko vse to povežemo v celoto, brez težav uvedemo twirling v letno delovno pripravo učitelja na pouk. Lahko pa twirling dodamo kot popestritev pri neobveznem izbirnem predmetu šport za nižje razrede. V zadnji triadi osnovnošolskega izobraževanja, pa se lahko ponudi v sklopu obveznih izbirnih predmetov (šport za sprostitev in šport za zdravje).

7 METODOLOGIJA RAZISKOVANJA

Do zastavljenega cilja sem prišla s pomočjo opisne metode. V teoretičnem delu naloge sem s pomočjo obstoječe literature raziskala in predstavila twirling skozi zgodovino twirlinga, definirala od kod izvira in predvsem pojasnila razliko med twirlingom in mažoretkami, kot izvirnim napačnim pojmovanjem twirlinga.

V praktičnem delu naloge sem z metodo spraševanja to je s pomočjo izvedene ankete želela potrditi ali ovreči zadane si hipoteze o prepoznavnosti twirlinga.

Anketa je bila anonimna, sama anketa oziroma vprašanja so bila zastavljena tako, da omogočajo primerjave, dajo veliko različnih podatkov in stališč. Anketa pa je tudi način, ki omogoča kvantitativno obdelavo podatkov.

V anketi je sodelovalo 392 učenk in učencev šestih Osnovnih šol. Tri izbrane Osnovne šole so bile s sedežem v Mestni občini Maribor (t. i. mestne šole):

- OŠ Bratov Polančičev, 72 otrok (20 dečkov in 52 deklic),
- OŠ Tabor 1, 61 otrok (32 dečkov in 29 deklic),
- in OŠ Draga Kobala, 70 otrok (35 dečkov in 35 deklic).

Sodelovale so tudi tri Osnovne šole s sedežem v drugih občinah (t. i. izven mestne šole):

- OŠ Hoče (občina Hoče), 60 otrok (29 dečkov in 31 deklic),
- OŠ Fram (občina Fram), 56 otrok (29 dečkov in 27 deklic),
- in OŠ Lenart (občina Lenart v Slovenskih goricah), 72 otrok (38 dečkov in 35 deklic).

V anketnem vprašalniku je bilo devet vprašanj. S prvimi tremi vprašanji sem želela spoznati osebnost anketiranca (spol, kje stanuje in s katerimi športi se ukvarja), s preostalimi vprašanji pa ugotoviti, koliko je twirling kot šport prepoznaven v Mariboru in okolici.

Za samo statistično obdelavo je bi uporabljen MS Office program Excel 2013. Pridobljeni podatki so prikazani v stolpčnih grafih in podani v numeričnih preglednicah.

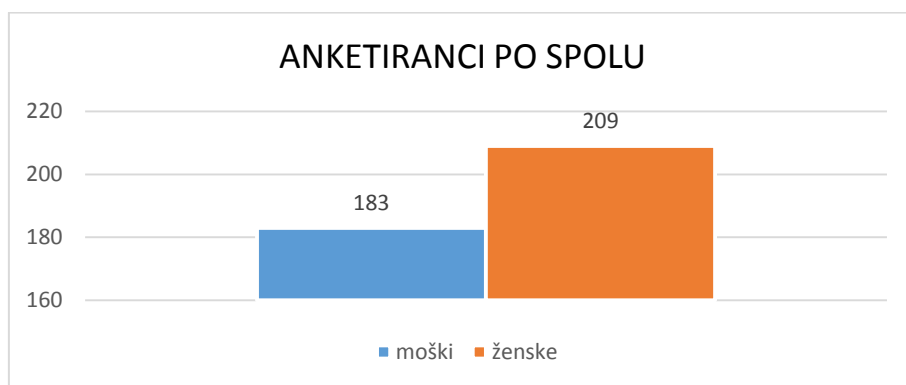
8 ANALIZA REZULTATOV ANKETNEGA VPRAŠALNIKA

Anketirali smo 392 učencev iz 7., 8. in 9. razreda. Vsi anketirani učenci so izpolnili anketni vprašalnik v celoti. Anketiranje smo izvedli v mesecu novembru, v večini pri urah športne vzgoje.

1. Spol

- Moški
- Ženski

Grafikon 1: Anketiranci po spolu.

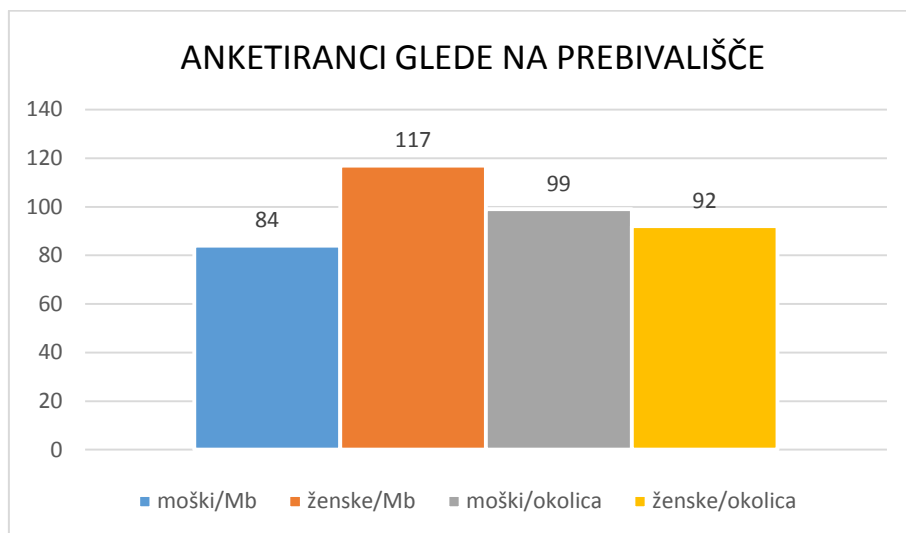

Iz grafa je razvidno, da je bilo med anketiranci več deklet kot fantov. Skupaj je vprašalnik izpolnilo 392 učencev, od tega je bilo 183 fantov (47 %) in 209 deklet (53 %). Rezultat tega kaže, da v posameznik oddelkih in razredih ni enakovredno število deklet in fantov.

2. Kje stanuješ?

- Maribor
- Okolica

Grafikon 2: Anketiranci glede na kraj bivanja.

Iz grafa je razvidno, da je bilo med vsemi anketiranci glede na prebivališče iz Maribora 201 otrok, od tega 84 fantov (42 %) in 117 deklet (58 %), iz okolice pa 191 otrok, 99 fantov (52 %) in 92 deklet (48 %).

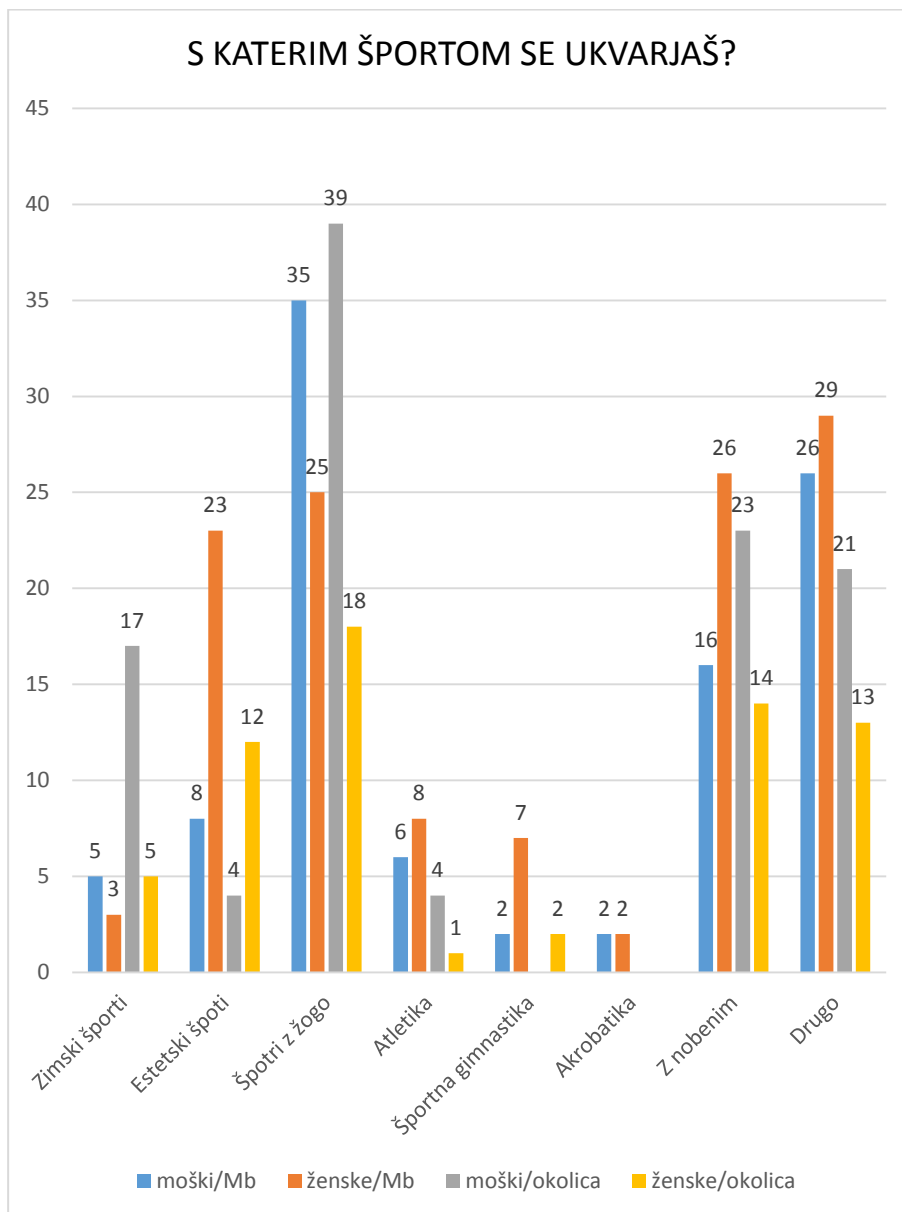
3. S katerim športom se ukvarjaš?

- Zimski športi
- Estetski športi
- Športi z žogo
- Atletika
- Športna gimnastika
- Akrobatika
- Z nobenim
- Drugo

Preglednica 2: Anketiranci glede na vrsto športa.

	moški/Mb	ženske/Mb	moški/okolica	ženske/okolica
Zimski športi	5	3	17	5
Estetski športi	8	23	4	12
Športi z žogo	35	25	39	18
Atletika	6	8	4	1
Športna gimnastika	2	7		2
Akrobatika	2	2		
Z nobenim	16	26	23	14
Drugo	26	29	21	13
judo	2		1	1
aikido		1	2	
motokros	1		2	
streljanje	1		1	
plavanje	9		2	
borilne veščine	6	6	2	1
plezanje		4	1	1
jahanje		13	1	8
cheerliding		1		2
kikchbox			1	
ribolov			2	
karate		1	3	
fitnes		1	1	
BMX	1			
fitnes	1			
cross fit		1		
hip-hop		1		
triatlon	1			
veslanje	1			
hokej	1			
kolesarjenje	2		1	
motociklizem			1	

Grafikon 3: Anketiranci glede na vrsto športa.

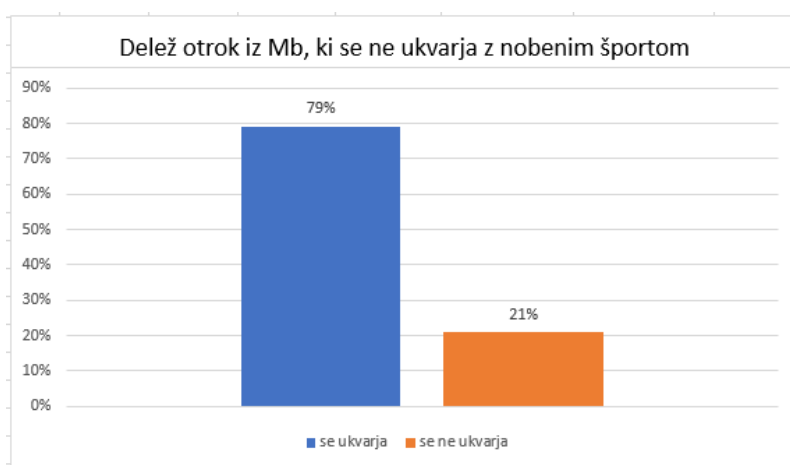

Na izbiro je bilo 6 možnih odgovorov z navedbo panožnih športov, en odgovor z nobenim in odgovor, kjer so lahko učenci sami zapisali posamezno vrsto športa, s katerim se ukvarjajo. Možnih je bilo več odgovorov. Preglednica prikazuje število učencev po posameznih športih, v grafikonu pa so športi pod drugo prikazani kot skupen rezultat drugih športov.

Iz grafa je razvidno, da med mariborskimi šolami prevladujejo pri fantih športi z žogo, pri dekletih pa drugi športi (od danih na izbiro). V okoliških šolah prevladujejo med fanti in dekleti športi z žogo.

Zaskrbljujoč je podatek, koliko otrok je športno neaktivnih. Iz grafov spodaj je razvidno, da je od vseh anketiranih v Mb delež takih med 21 % in 18 % med vsemi anketiranimi v okolici.

Grafikon 4: Delež otrok iz Mb, ki se ne ukvarja z nobenim športom.

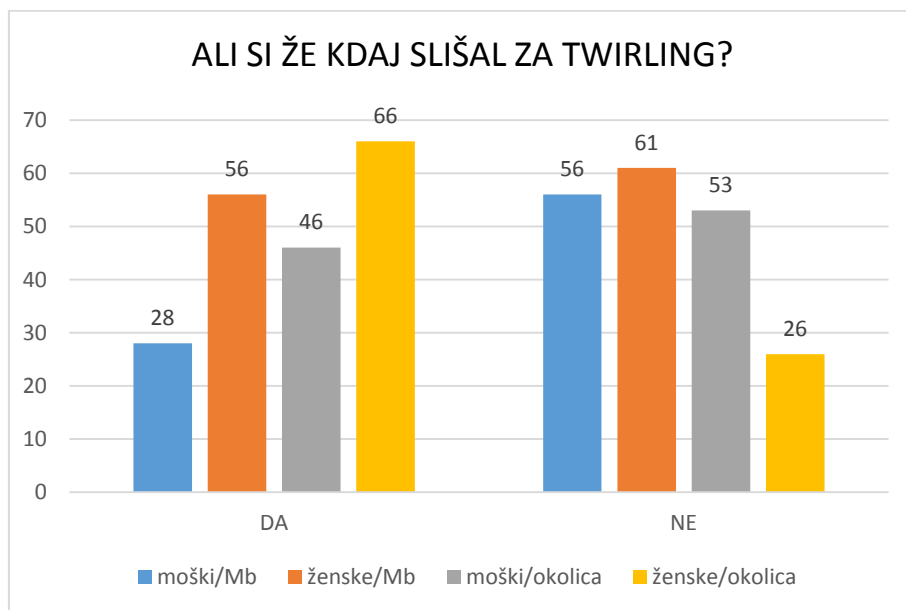
Grafikon 5: Delež otrok iz okolice Mb, ki se ne ukvarja z nobenim športom.

4. Ali si že kdaj slišal za twirling?

- Da
- Ne

Grafikon 6: Prepoznavnost twirlinga med učenci.

Iz grafa je razvidno, da je med vsemi anketiranci pozitivno in negativno odgovorilo enako število fantov in deklet. Torej je polovica (56 %) vseh vprašanih učencev že slišala za twirling.

V kolikor pogledamo odgovore po šolah, vidimo, da je za twirling slišalo v mestnih šolah 84 vprašanih (43 %) in v izven mestnih šolah 112 vprašanih (57 %).

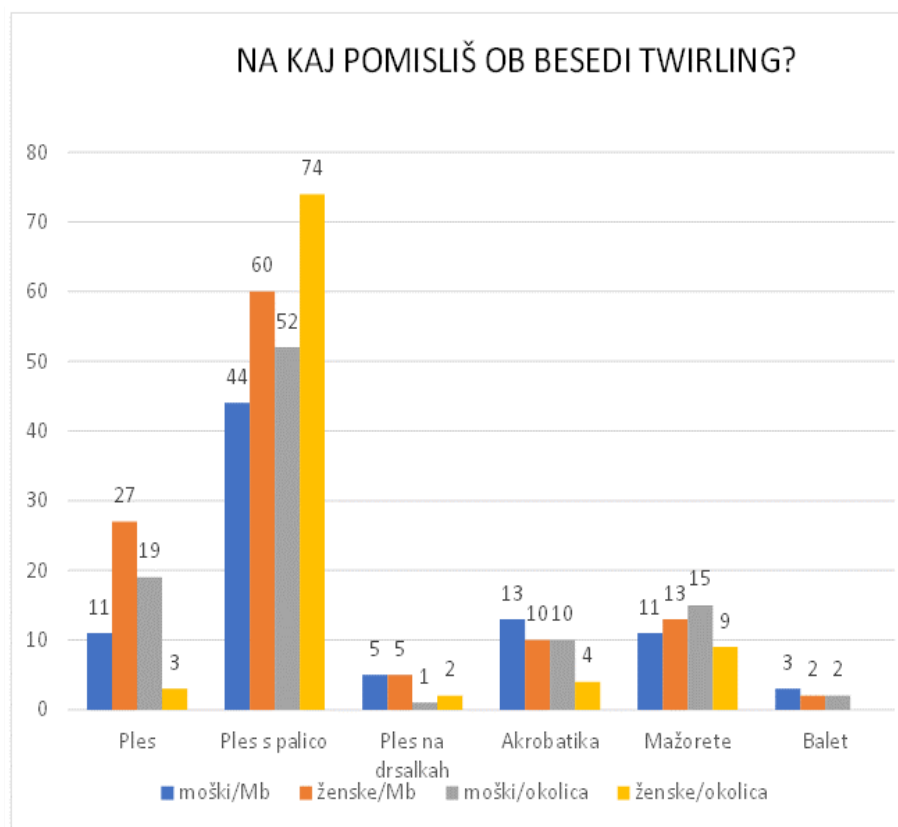
Če odgovore analiziramo še po spolu in istočasno po šolah v mestu oziroma izven mesta, vidimo, da je v mestnih šolah med fanti 28 učencev (38 %) slišalo za twirling, medtem ko v izven mestnih šolah kar 46 učencev (62 %), pri dekletih je razmerje ugodnejše, v mariborskih šolah je 56 učenek (46 %) že slišalo za twirling in izven mesta 66 učenek (54 %).

Torej je v izven mestnih šolah prepoznavnost twirlinga večja kot v mestnih šolah, še posebej je slednje opazno pri fantih, pri dekletih je to razmerje bistveno manjše.

5. Na kaj pomisliš ob besedi twirling?

- Ples
- Ples s palico
- Ples na drsalkah
- Akrobatiko
- Mažoretke
- Balet

Grafikon 7: Na kaj pomisliš ob besedi twirling.

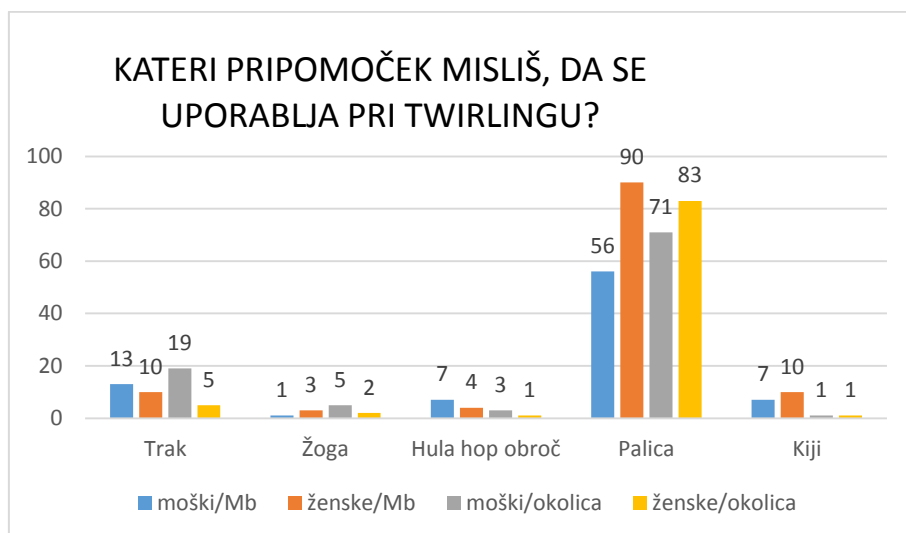

Iz grafa je razvidno, da je med vsemi vprašanimi 230 otrok (59 %) odgovorilo ples s palico.

6. Kateri pripomoček misliš da se uporablja pri twirlingu?

- Trak
- Žoga
- Hula hop obroč
- Palica
- Kiji

Grafikon 8: Kateri pripomoček misliš, da se uporablja pri twirlingu.

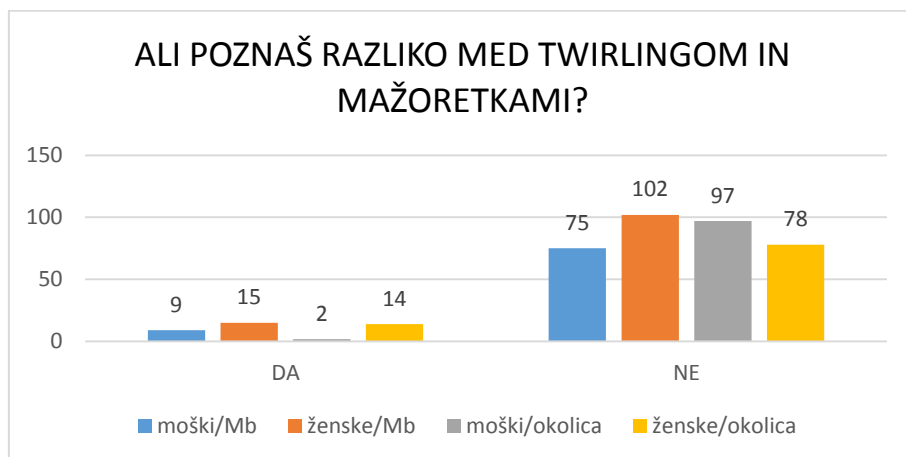

Iz grafa je razvidno, da je 300 vprašanih (77 %) odgovorilo na to vprašanje, da palica. Torej lahko sklepamo, da so že videli twirling in vedo, za kateri šport gre, očitno pa ne poznajo pravilnega izraza za ta šport.

7. Ali poznaš razliko med twirlingom in mažoretkami?

- Da
- Ne

Grafikon 9: Poznaš razliko med twirlingom in mažoretkami.

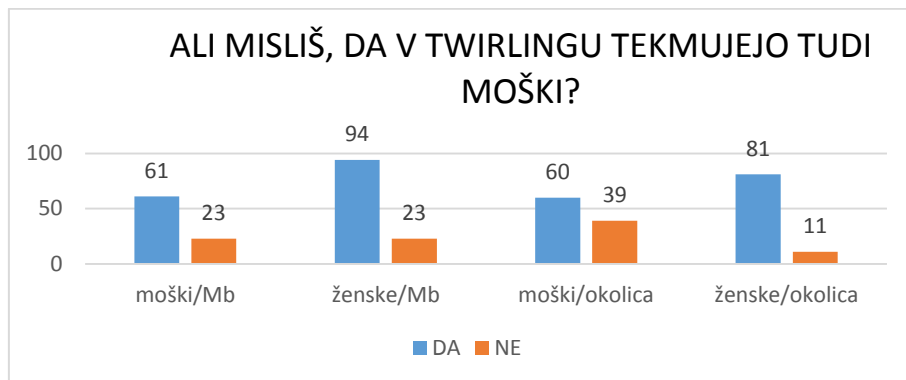

Iz grafa lahko vidimo, da je samo 40 vprašanih (10 %) odgovorilo z da. Iz rezultata lahko razberemo, da velika večina učencev in učenk ne loči razlike med tema dvema športoma. Rezultat me ne preseneča, ker so tudi moje izkušnje, da ljudje mislijo, da sta tako twirling kot mažoretke enako.

8. Ali misliš, da v twirlingu tekmujejo tudi moški?

- Da
- Ne

Grafikon 10: Ali v twirlingu tekmujejo tudi moški.

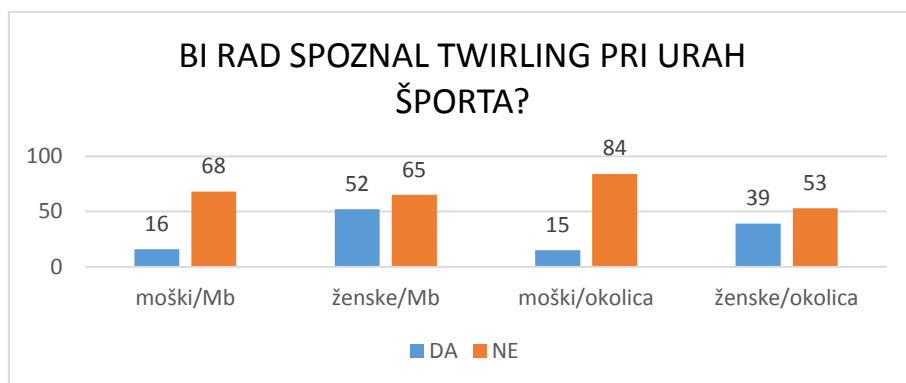

Iz grafa vidimo, da 296 vprašanih (76 %) ve ali pravilno domneva, da v twirlingu tekmujejo tudi moški. Zanimiv odstotek pritrdilnih odgovorov, posebej glede na dejstvo, da kar 50 % vprašanih še ni slišalo za twirling. Glede na dobljene podatke bi sklepali, da anketiranci twirling uvrščajo med ženske športe.

9. Bi rad spoznal twirling pri urah športa?

- Da
- Ne

Grafikon 11: Bi rad spoznal twirling v šoli.

Iz grafa vidimo, da je od vseh vprašanih samo 122 otrok (31 %) odgovorilo, da bi radi spoznali twirling v šoli. In od teh je bilo kar 91 deklet (75 %) in samo 31 fantov (25 %). Menim, da v kolikor bi se večkrat srečali z twilingom, da bi se zanimanje zanj tudi povečalo.

9 RAZPRAVA

V nalogi sem si zadala več hipotez.

H1: Twirling pozna več deklet kot fantov.

Glede na izkušnje iz tekmovanj in vedenja, da v Sloveniji zgolj trije fantje tekmujejo na raznih tekmovanjih, je moja hipoteza potrjena. Kar 62 % deklet proti 38 % fantov je dovolj velika potrditev, da hipotezo sprejmemo.

H2: Twirling pozna več učencev, ki se ukvarjajo z estetskimi športi.

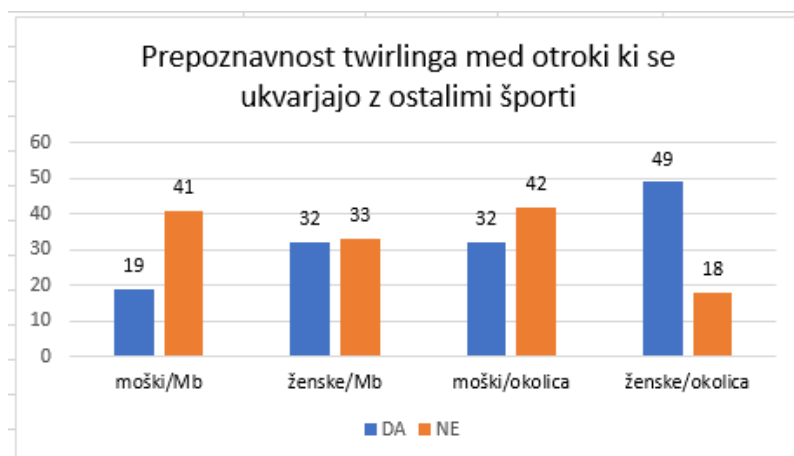
Iz kombinacije odgovorov na vprašanje 3 in 6 smo dobili potrditev zgornje hipoteze. Iz grafa sledi da se 42 od vseh vprašanih učencev ukvarja z estetskimi športi in kar 32 (76 %) od teh pozna twirling, le 15 (24 %) od teh učencev ga ne pozna.

Grafikon 12: Prepoznavnost twirlinga med učenci v estetskih športih.

Medtem, ko je iz naslednjega grafa razvidno, da med vsemi vprašanimi, ki se ukvarjajo s kakršnim koli drugim športom, takih je bilo 266, jih 132 (49 %) pozna in 134 (51 %) ne pozna twirlinga.

Grafikon 13: Prepoznavnost twirlinga med učenci v drugih športih.

Torej drži domneva, da je twirling med tistimi, ki se ukvarjajo z estetskimi športi bolj prepoznaven.

H3: Twirling je bolj prepoznaven v okolici Maribora kot v Mariboru.

Na podlagi rezultatov hipotezo sprejmemo. Pri prav vseh odgovorih učenci izven mestnih šol vedo ali poznajo twirling bolj kakor učenci mestnih šol.

Sklepam, da je to posledica tega, da je v mestnih šolah na razpolago več možnosti ukvarjanja z različnimi športi kot v izven mestnih šolah. Z večjo ponudbo pa tudi z različnimi športi v mestu res velika.

H4: Velika večina učencev ne prepozna razlike med twirlingom in mažoretkami

Hipotezo sprejmemo. Kar 90 % vseh vprašanih ne pozna razlike med twirlingom in mažoretkami. Dejstvo je, da je za zunanjega opazovalca razlika res manj opazna, saj večina vidi le ples ob glasbi in »mahanje« s palico. Ob bolj detajlnem pogledu pa je razlika več kot očitna.

Zanimivo je da, kar 77 % vseh vprašanih pozna pripomoček, ki se uporablja pri twirlingu. Vendar ob analizi odgovorov na več povezanih vprašanj v zvezi s

twirlingom upravičeno domnevam, da so na ta odgovor odgovarjali po sistemu, kar se lepše sliši, oziroma je to posledica zamenjevanja mažoret in twirlinga.

Anomalija je, da 50 % vseh vprašanih še ni slišalo za twirling, istočasno pa jih kar 77 % vseh vprašanih pravilno povezuje pripomoček s twirlingom, kar samo kaže na to, kako zamegljena je razlika med twirlingom in mažoretkami.

In to istočasno pojasnjuje tudi anomalijo rezultatov pri nekaterih odgovorih ter kaže na to, da vprašani zamenjujejo mažoretke in twirling, poznajo in povezujejo pa ples s palico in palico kot rekvizit s twirlingom, čeprav za njega recimo polovica še ni slišala.

10 DRUŽBENA ODGOVORNOST

Rezultati raziskave so pokazali na problem, da se kar petina (21 %) vprašanih v Mariboru in (18 %) izven Maribora ne ukvarja z nobenim športom.

Časi, ko so naši dedki in babice naše starše s »tepežem« priganjali domov, jih vlekli za ušesa z ulice, kjer so počenjali vse mogoče in nemogoče vragolije, igrali družabne igre, se razgibavali in družili z vrstniki, so definitivno mimo.

Danes vedno bolj prevladuje preživljanje prostega časa ob igranju računalniških iger in preživljanju časa v nekem virtualnem svetu. Japonska je kot prva država na svetu priznala zasvojenost igranja z računalniškimi igrami kot bolezen!

Ne glede na to, za kateri šport ali obliko rekreacije gre, mora biti na prvem mestu v vzgoji in izobraževanju vzpodbuditi čim več otrok k ukvarjanju s športom.

Twirling je eden od športov, s katerim se lahko ukvarja vsak. Vsak se lahko nauči osnovnih elementov s palico, prekomerna telesna teža ni ovira kot pri večini športov. Twirling je tako individualen kot skupinski šport in združuje več osnovnih elementov različnih športov in ni potrebno, da si na vseh področjih najboljši. Primeren je za nastope na šolskih predstavah, saj je koreografija in tehnika povezana s plesom in glasbo zelo zanimiva za oko in uho.

Predlagam, da se za začetek učence seznani s tem športom z raznimi nastopi v okviru proslav oziroma predstav na šoli.

Zelo veliko je v prepoznavnosti twirlinga naredil eden redkih fantov, ki se ukvarja s twirlingom in je ta šport predstavil v oddaji Slovenija ima talent. Proti pričakovanju vseh je požel izredno zanimanje in prišel celo v polfinale, kar kaže na to, da je mladim bil očitno všeč.

Izkoristimo to zanimanje in pritegnimo otroke k ukvarjanju s tem športom. Danes je pač ob poplavi vsega mogočega težko najti nekaj, kar je še zanimivo in glede na odziv publike ob omenjeni oddaji je to tisto, kar je drugačno od vsega znanega do sedaj in kljub vsemu toliko posebno, da je postalo zanimivo.

11 ZAKLJUČEK

Naloga je potrdila, da zanimanje za twirling je. Predvsem po oddaji Slovenija ima talent kaže, da je zanimanje precej veliko tudi med fanti. Kar je glede na to, kar twirling v osnovi je, mešanica spretnosti s palico, plesa, akrobatike, gimnastike in glasbe dokaj nenavadno za »moške«.

Saj vemo, »babji šport« in podobno.

In predvsem iz tega razloga se mi zdi, da je uvedba twirlinga v šole lahko zelo pozitivna, je nekaj novega, nekaj zanimivega za oba spola, šport primeren za vsakogar in šport ki ne potrebuje zahtevnih posebnih rekvizitov in velikih materialnih sredstev, da se vpelje v učni program.

In pomembno je, da k športu ali rekreaciji pritegnemo čim več otrok, predvsem pa tistih 20 % neaktivnih. In kaj je lažje kot to, da jim ponudimo nekaj kar je trenutno »in«. To je danes twirling. Zato kujmo železo dokler je vroče.

In čisto na koncu še citat iz knjige Annette Lucero (2018) (šestkratne svetovne prvakinja v twirlingu):

Veliko pomembnih življenjskih naukov izhaja in sem se jih naučila preko twirlinga. Pozitivno usposabljanje, disciplina, vztrajnost in sposobnost dostojanstveno se prilagoditi zmagi in porazu, so izkušnje ki sem jih prenesla iz športa in so mi pomagale, da sem se uspešno spopadla z izzivi resničnega življenja.

(Many important life lessons were originally learned through the sport of baton twirling. Positive training, discipline, perseverance and the ability to adapt graciously to victory and defeat, have carried over and helped a me successfully cope with »real-life« challenges).

12 PRILOGA

ANKETNI VPRAŠALNIK

Sem učenka osmega razreda in obiskujem Osnovno šolo v Mariboru. V okviru projekta Mladi za napredek Maribora sem se odločila za raziskovanje na področju športa, in sicer prepoznavnost twirlinga med učenci ter učenkami tretje triade osnovnih šol. Podatki, ki jih bomo pridobili z anketnimi vprašalniki, se bodo uporabili le za namen raziskovalne naloge in so anonimne narave. Že vnaprej se ti zahvaljujem za pomoč.

1. Spol:

- ☐ Moški
- ☐ Ženski

2. Kje stanuješ?

- ☐ V Mariboru
- ☐ Okolica

3. S katerim športom se ukvarjaš?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Zimski športi
- ☐ Estetski športi (Ples, ritmična gimnastika, balet...)
- ☐ Športi z žogo
- ☐ Atletika
- ☐ Športna gimnastika
- ☐ Akrobatika
- ☐ Z nobenim
- ☐ Drugo: _____

4. Ali si že kdaj slišal za twirling?

- ☐ Da
- ☐ Ne

5. Na kaj pomisliš ob besedi twirling?

Možnih je več odgovorov

- ☐ Ples
- ☐ Ples s palico
- ☐ Ples na drsalkah
- ☐ Akrobatika
- ☐ Mažoretke
- ☐ Balet

6. Kateri pripomoček misliš, da se uporablja pri twirlingu?

- ☐ Trak
- ☐ Žoga
- ☐ Hula hop obroč
- ☐ Palica
- ☐ Kiji

7. Ali poznaš razliko med twirlingom in mažoretkami?

- ☐ Da
- ☐ Ne

Če, da kakšna je? (NAŠTEJ NAJMANJ ENO)

8. Ali misliš, da v twirlingu tekmujejo tudi moški?

- ☐ Da
- ☐ Ne

9. Bi rad spoznal twirling pri izbirnih predmetih ali rednih urah športa?

- ☐ Da
- ☐ Ne

13 VIRI IN LITERATURA

Kašček, A. (2011). Tehnika in metodika učenja prvin twirlinga. Ljubljana, Fakulteta za šport.

Kovač, M., Jurak, G., Starc, G., Strel, J. (2007). Šport in življenjski slogi slovenskih otrok in mladine. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Fakulteta za šport, Inštitut za kineziologijo in Zveza društev športnih pedagogov Slovenije

Kovač, M. in Novak, D. (2006). Učni načrt : program osnovnošolskega izobraževanja. Športna vzgoja. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod RS za šolstvo.

Lucero, A. (2018). The tao of winning, USA, Nortland

Omerzu, A. (2010). Twirling – nov šport v Sloveniji. Diplomsko delo. Ljubljana, Fakulteta za šport

Intervju s trenerko mažoret in tekmovalko twirlinga Lano Žabčič. Opravljen dne 5.1.2019 v Mariboru

PONS, <https://sl.pons.com/prevod?q=twirl&l=ensl&in=&lf=en>, dostop 22.1.2019

Slika 2:

https://www.google.com/search?q=tekmovalka+twirling&rlz=1C1GCEU_slSI819SI819&source=lnms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwiZm8GPyKzgAhXN_aQKHY84D4gQ_AUIDigB&biw=1249&bih=917#imgsrc=6E7KepP6MLWAeM, dostop 22.1.2019

Slika 3:

<https://www.facebook.com/tpmklenart/photos/a.440035329479800/533559523460713/?type=3&theater>, dostop 22.1.2019

slika 4:

https://www.google.com/search?q=pom+pom+ma%C5%BEoret&rlz=1C1GCEU_sISI819SI819&source=Inms&tbn=isch&sa=X&ved=0ahUKEwj5g77Z_JDgAhXhsaQKHcjA1QQ_AUIDigB&biw=1920&bih=1058#imgrc=8jTXzh2AfhBHaM:&spf=1549548062337, dostop 22.1.2019

Twirlplanet: <http://www.twirlplanet.com/>, dostop 18.1.2019

Twirling zveza Slovenije, <http://www.twirling-zveza.si/index.htm>, dostop 22.1.2019

Wikipedia, Baton twirling, https://en.wikipedia.org/wiki/Baton_twirling, dostop 22.1.2019